

Sunuş

Nasıl ki her kültür kendinden önce gelen kültürlerin hülasası ise kendinden sonra gelecek kültürlerin de bir mukaddimesidir. Bu açıdan Mukaddime'nin 9'uncu sayısının; yayın kurulu, danışma kurulu, yayın politikası ve ilkeleri, kapak tasarımı, dil, içerik gibi pek çok açıdan yenilenerek çıkması, bundan sonraki sayıların daha nitelikli bir şekilde hazırlanmasının mukaddimesidir denilebilir. Bu sayıda eğitim, siyaset bilimi, sosyoloji, sanat tarihi, kentleşme, işletme gibi değişik disiplinlerden yedi makalenin yanı sıra kitap tanıtımı ve diğer sayılardan farklı olarak bir de araştırma notuna yer verdik. Seçilen çalışmalardan da anlaşılacağı üzere ilk sayıdan itibaren büyük bir özveriyle oluşturulmaya çalışılan disiplinler arası perspektifin titizlikle muhafaza edilmeye çalışıldığının altını çizmek gerekmektedir. Bu sayıda yer alan çalışmaları özetlemek gerekirse;

Özdemir, Köse ve Kavgacı çalışmalarında okul liderliği standartları açısından ABD ve Türkiye'yi karşılaştırmaktadırlar. Türkiye'den Hacettepe, Gazi ve Ankara üniversiteleriyle ABD'den Eyaletler Arası Okul Liderleri Lisanslama Konsorsiyumu (ISLLC) örneklem olarak seçilmiştir. İki ülke arasındaki olası farklılıkların nasıl giderilebileceğine yönelik bazı somut önerilerin hayata geçirilmesi Türkiye'deki EYD programlarının hedef ve kazanımlarının uluslararası standartlara ulaşmasında büyük katkı sağlayacaktır.

İkinci İstiklal Mahkemelerinin başlıca amacı siyasal iktidarın cumhuriyet ideolojisini yerleştirmeye yönelik uygulamış olduğu politikalara karşı gerek basından, gerek muhalefet partilerinden ve gerekse de diğer muhalif unsurlardan gelecek tepkileri bastırmaktır. Dündar ve Aslan çalışmalarında *Takrir-i Sükûn Kanunu*'yla birlikte kurulan İstanbul, Ankara ve Şark İstiklal Mahkemelerinin muhalefetin bastırılmasında nasıl etkili olduğunu arşiv belgeleri ışığında ele almaktadırlar. Çalışma, toplumun kolektif hafızasında halen tazeliğini koruyan bazı önemli olayların tarihsel arka planının aydınlatılmasına yönelik projeksiyon sunmaktadır.

Medya teknolojileri ve özellikle de sosyal medya postmodern toplumsal hareketlerin mobilize edilmesinde büyük öneme sahiptirler. Post-toplumsallığın tartışıldığı günümüz dünyasında Yanık ve Öztürk'ün toplumsal hareketlerin geçirmiş olduğu dönüşümü medya teknolojileri üzerinden okuması yakın dönem Türkiye tarihi açısından büyük önem arz eden Gezi Parkı Eylemleri gibi hareketleri anlamamıza imkân sağlaması açısından önem arz etmektedir.

Tarihi eserler, geçmişin kültürel birikiminin somut göstergeleri olarak dün bugüne bugünü de yarına bağlamaktadırlar. Dünyada ve ülkemizde yok olma tehlikesiyle karşı karşıya olan nice eserlerin olduğu göz önüne alındığında Yeşilbaş'ın Çifte Han'ı; kent içindeki konumu, mimari yapısı, görsel değeri ve tarihsel önemi gibi perspektiflerden ele alması kültürel sürekliliğin sağlanmasına büyük katkılar içerecektir.

Teolojik açıdan ölümden sonra insanın akıbetinin ne olacağını ele alan çok sayıda çalışma yapılmıştır. Matbaanın yazı hayatına girmesiyle buna görsel bir boyut da eklenmiştir. Muhammediye'nin farklı baskılarındaki cennet-cehennem

betimlemeleri karşılaştırıldığında yüzyıllar içinde aynı kültürel gelenek içinde cennet-cehennem algısında yaşanan çeşitlilik somut olarak karşımıza çıkmaktadır.

Nüfus yoğunluğunun arttığı yerleşim birimlerinin çeperlerinde araziden arsaya doğru bir dönüşüm yaşanmaktadır. Gültekin ve Genç Kavas çalışmalarında kentleşmeye bağlı olarak arazi sahiplerinin arazilerini kullanım davranışlarının nasıl değiştiğini saha araştırması verilerine dayalı olarak ortaya koymaktadırlar. Çalışma, Türkiye’de kentleşme, kentsel dönüşüm ve konut sektöründe yaşanan hızlı büyümenin arazi kullanımına muhtemel etkisini göstermesi açısından önemlidir.

Yatırımcılar karlarını maksimize risklerini ise minimize etmek isterler. Ticaret ve üretim anlayışının değişmesine paralel olarak yatırım enstrümanları da değişmektedir. Toraman ve Yürük, çalışmalarında optimal portföy seçiminin karlılığa etkisini ele almaktadırlar. Rasyonel yöntemlerle risklerin minimize edilerek karların ise optimize edilmesi yatırımcılara yeni perspektifler sunacaktır.

Arap dünyasındaki sosyal hareketler hangi vasattan beslenmektedir? Hamit Bozarlan; *Ortadoğu’nun Siyasal Sosyolojisi: Arap İsyanlarından Önce ve Sonra* adlı çalışmasında bu soruya cevap aramaktadır. Pek, Bozarlan’ın bu çalışmasını bize tanıtmaktadır. Çalışmada Bozarlan, Ortadoğu coğrafyasındaki Arap Baharı vb. hareketlere fazla ümit bağlanamamız gerektiğini, bunların konjonktürel tıkanıklıkları aşarak mevcut dikta rejimlerinin devam etmesi noktasında araşsal bir işlev görebileceğinin altını çizmektedir.

Yeni dönemde yayın politikası gereği önceki sayılardan farklı olarak bundan sonraki sayılarda araştırma notlarına ve edisyon kritik yazılarına da yer vereceğiz. Bu sayıdaki ilk Araştırma Notu’nda Meral, İstanbul’da basılan ilk kitap 1493 tarihli *Arbaa Turim* mi yoksa 1488 tarihli *Leçons des Enfants* mi? sorusuna cevap aramaktadır. Araştırma neticesinde İstanbul’da basılan ilk kitabın *Arbaa Turim* olduğu sonucuna ulaşmıştır. Meral’in çalışması İstanbul’da ilk kitabın kim tarafından, hangi tarihte basıldığını açıklığa kavuşturması açısından önemlidir.

Bu sayının okuyucuyla buluşmasını sağlayan değerli araştırmacılarımız ve her bir çalışmayı büyük bir titizlikle değerlendiren sayın hakemlerimiz başta olmak üzere emeği geçen herkese teşekkür ediyorum. Bir sonraki sayımızda buluşmak dileğiyle...

Editör

Yrd. Doç. Dr. Abdurrahman DEMİRCİ